

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egylet hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napot kivéve mindennap.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordva: Vidékre postán küldve:
Egész évre . 12 ft 40 kr | Egész évre . 15 ft 60 kr.
Fél évre . 6 „ 20 „ | Fél évre . 7 „ 80 „
Negyed évre 3 „ 10 „ | Negyed évre 3 „ 90 „

Hirdetmények díja: 5 hasábos petit-sor egy-szeri hirdetésnél 6, és minden következőnél 3 ujkr számítatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beig-lásnál kedvezőbb feltételek mellett vétetnek föl. — Bélyegdíj külön 30 ujkr. — Magánvita 3 hasábos petit-sor 15 ujkr.

Szerkesztési iroda:
Főter takarékpénztári épület 2-dik emelet,
hová a lap szellemi részét illető közlemények inté-zendők. Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:
Réthý Lipót könyvnyomdai irodája
főter 8-ik szám. Ackermann-féle ház), hová a lap anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénz, ki-adása körüli panaszok, hirdetések), bérmentesen intézendők.

Arad, szeptember 4.

A legfontosabb hír, mi a távirán érkezett, Drouyn de Lhuys eddigi francia külügyminiszter elbocsátása, s helyébe marquis Lionel de Moustier konstaninápolyi követnek kinevezetése. Pusztaszézyből III. Napoleon nem szokta minisztereit változtatni, fontos okok birhatták arra, mik valószínűleg a francia külpolitiká-ban legközelebb észlelhetők lesznek. Az elbocsátott mi-niszternek mindannyiszor ez előtt is vissza kellett lépnie, valahányszor Napoleon külpolitikáját más irányba szán-dékozta terelni. Így történt az a krimiai háború, így az első olasz hadjárat alkalmával. A császár következő igen kegyes sorokban adta tudtára Drouyn de Lhuys urnak elbocsátását: „Kedves Drouyn ur! Őszintén sajnálom, hogy a körülmények kényszerítik lemondását elfogadnom; de habár közreműködéséről lemondok, becsülesem bizonyitékával, a titkos tanács tag-jává nevezem ki. Uj állása azon előnnyel bírand, hogy a viszonyok meg nem szűnnek, mik eszélyes belátását s a személyem és dynastiám iránt viseltető odaadását előttem oly becsessé teszik.“

Moustier marquis külügyérré kineveztetését különösen fontossá teszi eddig elfoglalt állása. 1861-től fogva francia nagykövet volt Konstaninápolyban, s tán ép e körülmény engedí sejteti, hogy a keleti kérdés megoldá-sának kezdetén vagyunk, s Napoleon a külügyeket oly férfi kezére akarta bízni, ki a küszöbön álló keleti ese-mények színhelyén már előre képesítve volt beható tanulmányokat tenni, s meglehet, hogy azon napon, midőn a porosz-osztrák békekötés hivatalos szövege közöltetik, egyszersmind a keletről fejegető s Ausztriát is a legna-gyobb mértékben érdeklő háború veszélyek is e minisz-terváltásban jelezve vannak.

Minden tudósítások megegyeznek arra nézve, hogy Franeziaország a legnagyobb hadikészületeket teszi. Mint Párisból írják, Napoleon császár 80 millió fran-kot utalványozott újabb s javított gyűtőfégyverek s uj találmányu hátul tölthető ágyuk megszerzésére. Mond-ják, a császár képpessé akarja magát tenni, annak idejé-ben ismétlődő kárpótlási követeléseinek, kellő súlyt is adhatni. Az illető hatalmak s azok csoportosulását fog függni, hogy Európának békéje vagy háboruja leend-e. Egy szept. 2-ki távirat szerint — jelenti a berlini „We-ser Ztg“ hivatalos levelezője — Franciaország megújí-tani szándékozik Luxemburgra vonatkozó kárpótlási kö-vetelését, miután Poroszország Mainz kizárólag megszáll-halási jogát igénybe vette.

Pankota, 1866. szeptember 3.

Hosszu hallgatásomat a jelen levél szándékolja pó-tolni; mert — igazán szólva — egy idő óta oly csend-ben élünk mint ha csak a nagy világ zajától elszigetelve lennénk. De azonban pardon! mert majd meg feledke-zem, hogy utóso találkozásunk óta több táncvizigalmat is élvezgettünk; de ezzel már el is értük a netovábbot. Az-tán bukott bátról írni, nem valami érdekes udjonság, mert ez már a napirend tárgya. Másutt is csak ezt tapasztal-juk, mért lennénk tehát mi kivételben? Mindazonáltal szándékoznak ismét egy zártkörű fényes szüreti bált adni. Ez már kedvezőbb kilátást látszik nyújtani a bu-kás romai fölött, mert szőlőink valóban vig szürettel ke-csegtetnek s ekkor nagyot tánczolhatnak. Szüretéről be-szélvén, szükségesnek tartom megemlíteni, hogy tegnap tanácskoztak a szőlőgazdák a szüretelés idejéről, s meg levén állapítva, hogy ez f. hó 17. kezdessék meg. Ily kor-ai szüret nem minden bokorban terem. No ez az idén már így van, s egyszerű is lenne, ha így történnék, mert aszód szőlőt, — minőt egyébkor csak októberben láthat-unk — nagyon sok helyt találhatunk, különösen a feke-tefaját. Egyébiránt — úgy látszik — többet adnak ma már mindenben a quantitás, — semmit a qualitásra.

A jó szüret tehát a jövő dolga; az aratás, illetőleg a nyomtatás, mint a jelen tárgyról meg mondhatjuk, hogy ha iskolai calculust akarnának neki adni, jó, tehát meghaladva a középszerű termést, kivévén a rozsot, me-lyet bátran a tertiába tehetjük, miután a „semmi“ jelzi Bocsnát e pedans classificatióért! de miután a tanítás mezején mi szintén aratánk, mi szintén classificálással szokott történni, nem találtam hamarjában illetékesebb vagy is körülírőbb calculusokat. Tanodánk három osztályrólí kimutatása szerint összesen 240 gyermek látogatott az idén iskolát, és pedig 135 fiú és 105 lány. Nem-zetiségre 137 német, 96 magyar és 7 román. A tannyelv: német s magyar, mi akként alkalmaztatik, hogy délelőtt német-, délután magyar nyelven tartatnak az előadások. E czél szerű eljárás üdvösségét senki sem fogja kétségbe vonni, mert eszerint már z-enge korában kell a gyermek-nek két nyelvet majdnem egyaránt beszélni; innen van, hogy ritka német, ki magyarul — és ritka magyar pedig, ki németül ne tudna beszélni. E kettőhöz járul még a ró-mán nyelv is, melyet azonban már kiűnt az életben ta-nulnak meg. Mit mondjunk ezután a szép harmoniáról, mit községünk három ajku lakossága közt fellelhetünk? Valóban mondhatjuk, hogy Pankota e tekintetben parját-sítkítja. Hogy e mai zavaros időben bizonyos fanatiku-sok e szép harmóniát hamis hangjaikkal törekeshnek

megrontani, azon ne csodálkozzunk, mert ez már így, s nem máskép van. A nemzetiségi gyűlölet korábbi éve-kben itt is felüté sátrát; de az iskola jóvá tón minden-t. Még ezelőtt 5 évvel, midőn uj iskolaházunk épült, talál-koztak oly rövidlátók, kik a magyar iskola elkülönítését rebesgették a némettől; de derék plébánosunk tekintélye s erélye legyőzte e fölvilagosodott vakokat. S ma már minden elismerés s érdem, mi nálunk a nemzetiségek sympathiáját illeti, egyedül az ő bölcs belátását babér ko-szoruzza.

Egy már rég idő óta felmerült szükség lön e napok-ban tđó Brand József ur segédlelkészi állomásának betöl-tésével elhárítva. Üdvözöljük őt életpályája hajnalán, s kívánjuk, hogy derék plebanosa oldalánál az ég ura so-kaig tartsa meg.

Végül sajnosan kell még megemlítenem, hogy gu-lyánkban a keleti marhavész már néhány nap óta kiűtött. Több darab marha lön már e pusztító vész áldozata, s még több beteg. Ez csak a zarándi marhavésznek kö-zszónhet, mit be nem tiltván, onnan több marhavész be-teg marhát hajtott határukba. Most a legsürgősb teen-dők egyike, a mint hivatalában erélyesen buzgólkodó ker-főorvosunk is nyiltan sürgeti, elkülönítési helyeket felál-lítani; de előjáróságunk pénzhiányáról panaszolkodván, neheztudja magát erre ráadni. „Minden nagyobb s pusztító baj megszűnik azzá lenni, ha mindjárt csirájáb-an elfojtatik.“

Záráy.

Seprős, szept. 1.

T. szerkesztő ur! Az „Alföld“ 126. számában főlhi-vást intéz, tudósítást kérve a községek magyar iskola-ügyéről. E felhívást részemről örömmel vettem, mert ma-gam is belátom, hogy haladásunk első lépése, ha önma-gunkat ismerjük. Seprős nem magyar, hanem román köz-ség *); ennél fogva iskolája is román, s a gyermekek mel-léktárgyként a magyar és német nyelv oktatásában is ré-szesülnek, magától értetődvén, hogy az itt levő néhány magyar mesterember gyermekei ezen román iskolába jár-nak. A tanító igen derék ember, neve S z u c s u J á n o s, ő jól tudja, hogy a gyermeknek haladhatási tekintetben mire van szüksége, ő méltán elismerés érdemel, de az ő fizetése is szerfölött csekély. — Ez ügy után még némi más dolgokról is tudósítom. A májusi fagy daczára, ha-tárunkon a gabonatermés igen szép volt; de az a rozs szokás uralkodik, hogy a lakosság a szalmás gabonát mind a faluba az utczákra szállítja; az utczák tele van-nak kazlakkal, szűrűkkel, úgy, hogy éjjel a szűrűk elé rakott sok fa és tőke miatt a járás veszélyessé vált. De még más bajjal is össze van ez kapcsolva. A pipázás az utczákban e kazlak daczára nagyban divatozik, maguk az előjáróságokhoz tartozó egyének ennek elő példával, hosszúsáru pipákkal járkálván e helyeken. Ha figye-lembe vesszük az uralkodó szeles időt, csak a gondvise-lésnek köszönhetőek, hogy tüzeszély nem támadt. Talán mégis helyén volna az íyESEKRE jobban ügyelni. Továbbá a béresék cserdítései éjjel nappal háborgatják a békés lakosokat; a hidak romlatagok, a község főutcájában, bár eső ritkán van, s kivált már jó ideje nem volt, egy, betegség terjesztő, poshadt, büdös zöld mocsár terül el; ugyan e főutcán lehet látni döglött lovat, mi az utasok járását is veszélylyel fenyegeti; a legelőn az országot mellett döglött marhát, (megjegyzendő, hogy a szomszéd határban nagy marhavész dühöng). Midőn ez ellen az il-letőknl észrevétel emeltetett, azt mondák: lesz idő elta-karítani; el is lett takarítva, de nem a rendőség gondos-kodása folytán, hanem a kutyák takarították el. Itt el-mondhatjuk, hogy rendőség nincs, vagy ha van, ments meg uram tőle. . .

x. x.

Erdőhegy, aug. 31.

Tekintetes szerkesztő ur! Elkezeredéssel fogtam tollamat kezembe, oly esetet kénytelenítettvén megírni, mely valóban a 19-ik század utófelében, nem is lehete képzelhető, s éppen azért kérem becses lapja által köztu-domásra juttatni: Folyó hó 28-án, a már szinte hat hét óta Jakab Lajos igazgatása alatt Kis-Jenőn működő s köztetszést aratott dal- és színtársulat, a sarkadi tűzvész által károsult ref. templom felségelésére egy előadást ren-dezett; azon reményben lévén, hogy az eddig hön pár-tolt társulat, midőn többnyire minden eddigi előadásokor hitelt felülmulólag pártoltatott — ily szent czélt tárva a közönség eleibe — még buzgóbban pártoltatik s e'ősegítetik. Azonban e remény meghiusult s fájdalommal kell-tik köztudomásra juttatni, hogy az előadás estvéjén — mind a mellett is, hogy e szent czél előmozdítása tekinte-téből az érdekelték által, a környéken lévő ref. község lelkészei is felszólították s jegyzői felkértek, az erdő-hegyi közönség vallás és nemzetiégi tekintet nélkül akarta s kívánta magát képviselni, hogy a szent ügyet előmozdítsa — rajtuk kívül sem a kisjenői értelmiség — sem a környékbeli ref. lelkészek és jegyzők által nem pártoltatván, a szent ügy megbukott s az előadás, a nem pártolás miatt elmaradván, egy fillért sem tehetett a szent ügy oltárára, mi nekünk erdőhegyiek és a szent ügyet

* Itt szerettem volna kitéve látni, hogy Seprősnék hány és minő állapotú magyar lakosa van?

valódiilag felkarolt derék színészeknek nagyon fájt. Saj-nalándó ez eset annyival inkább, mert, ha szabad őszinte nyilatkozni, ezen részvétlenségnek okát nem lehet másutt keresni, mint azon egyszerű s általam őszintén kinyilvá-nitható okban, mivel a s z e g é n y r e f. e g y h á z akart felsegíttetni és pártoltatni. Oh Isten!! mikor jő el az idő, midőn lézen egy akol és egy pásztor!! midőn ledőlnek a válaszfalak vallás és nemzetiség között!!

S. L.

Szeged, szeptember 2-án.

T. szerkesztő ur!

A cholera jelei nálunk is már mutatkoznak s töb-bek estek áldozatul, minek következtében városunk ha-tósága erélyes intézkedéseket tett e ragályos betegség továbbterjedése megakadályozására. Különösen megemlí-tem, hogy ma délelőtt a kolera ügyben Erőskövy Antal főorvos elnökléte alatt értekezlet tartatott, melyre vala-mennyi orvos hivatalos volt. Az értekezlet eredményéről jövőre fogok szólani. A városi tanács dóbszó által tudtul adja mindazoknak, kik pénzkölcsönt vagy vetőmagot akarnak kapni, jelentsék magukat az illető hivatalnál. Városunkban egy második műkedvelő-társulat alakult, mely ma a „Vén bakancsos“ adja elő a nőegylet javára. A szereplők általában jól töltötték be helyeiket és a nagy hőség daczára, középszámu közönség jelent meg az elő-adáson. A gabonaüzlet nálunk a mult héthez képest sok-kal lanyhább. Mindamellét, hogy a kivitelle több na-gyobb vásárlások történtek, az árak csökkenő féלבenn vannak. Tegnapai hetivásárukra szóló jegyzeteink a kö-vetkezők: t i s z a i b u z a : 85—86 fontos 4 ft 30 kr, 86—87 fn. 4 ft 40—45 kr, 87—88 fn. 4 ft 50 kr, 88—89 fn. 4 ft 60—65 kr; b á n á t i : 86—87 fn. 4 ft 45 kr, 87—88 fn. 4 ft 50—55 kr, 88—89 fn. 4 ft 60 kr, 89—90 fn. 4 ft 65 kr. R o z s b ó l néhány 100 mérf 3 ft 60 kr-jával adatott el. A tulajdonosok magas követelése miatt nagyobb eladás nem jöhet létre. Á r p a változatlan 2 ft —2 ft 20 kr mérőnként. K u k o r i c z a az utóbbi eső következtében 5 krral olesőbb lett s 3 ft 20 krjával kelt. K ö l e s fogyasztásra részletben keresztetik s 2 ft 20 kr-jával fizetik mérőjét. B á n á t i r e p c z e 4 ft 75 krjával kelt. Z a b lanyha, 1 ft 70—85 kr. D i s z n ó z s i r élén-ken kérdezettek, mázsája 34 ft. Időjárásunk nem a leg-kedvezőbb, mert mit a fagy megkimélt, azt most a nap-sugár égeti el.

Rubin Armin.

Mehadia, aug. 31.

Ámbár tagadhatatlan, hogy mi aradiak élénk, ipar-kodó nép vagyunk, mégis feltűnő, hogy mennyire hátra vagyunk némely intézetek dolgában, melyek gyakran sokkal kisebb városban is léteznek. Így különösen egy hiányra figyelmeztetek, mely, kivált veszélyes járvány idejében nagyon érezhető, az egy halotti ház. Aradon csak a zsidó községnek van halottiháza, de ennek általa-nos használata alig lehető mindaddig, mig mind az élet-ben is, mind a halálban össze nem férünk. De járvány alatt a halottnak mentől hamarabb elkülönzése az élők-től okvetlenül szükséges, és ezen elkülönzésnek végbe nem vitele némely esetben az egynekre úgy, mint az egész társaságra nézve igen veszélyes lehet, de se rendőri, se kegyeleti szempontból a hirtelen temetést sem lehet meg-engedni; nem marad tehát más hátra, mint a járványban elhaltakat egy halotti házba átvenni. Erre figyelmeztetni annyival inkább szükségesnek táláltam, minthogy oly egyszerű épületről gondoskodni még mindig van idő. Csak midőn e soraimat bevégeztem, jutott kezembe a „Pester Lloyd“ 213. száma, melyben mindaz, a mit előad-tam, sokkal jobban és bővebben van megírva. Még csak egy rövid megjegyzést arra nézve, mi a „P. Ll.“-ban és az én előbbeni soraimban a desinfectiorul mondván van, még hozzáadom, hogy Aradon némely nagyobb épületek a rozs árnyékszékék építésében mintául szolgálhatnak, és azért a kórház és vaspálya a desinfectiorban legna-gyobb figyelmet kívánnak.

Dr. Aradi.

Utolsó posta.

Az osztrák főkonsulok Bukarest és Belgrád-ból Bécsbe hivatnak, hogy az ottani helyzet s hangulatról jelentést tegyenek.

A „N. Fr. Pr.“ alaptalannak mondja a tudó-sításokat, mintha az osztrák-olasz békealkudozások már megkezdettek volna, s miután ez alku-dozások valószínűleg sok időt veendének igény-be, a fegyverszünet meg fog hosszabbítani. A szász hadsereg élelmezési bizottsága ujra szerző-déseket közlött osztrák szállítókkal két hónapra. Egy része a szász seregnek a magyar határhoz helyeztetett el. Ez eljárás a még mindig rendezetlen porosz-szász viszonyokkal lenne kapcsola-tban.

Bécs, szeptember 3. A „Wiener Abendp.“ azon délnémet organumok ellenében, melyek

Ausztriát Bajorország irányában szerződés-szerződéssel vádolják, constatalja: miszerint Poroszország határozottan vonakodott Ausztriával szövetségesével együtt béketárgyalásokba bocsátkozni, sőt inkább hogy egyenkinti tárgyalásokhoz ragaszkodott; — nem különben megjegyzi, hogy Ausztria a harc folytatására minden oldalról semmi esetre sem bátorított.

München, szept. 3. Berlinben ma cserél-tetett ki a bajor-porosz békeszerződés. A mozgósított hadsereg ide-tova föl fog oszlattatni.

Pétervár, szept. 2. A „Nordpost“ a „Petersb. Journal“ cikkét akként commentálja: miszerint Oroszország a congressust azért óhajtotta, hogy az igazság eszméje a pbisikái erő fölött tulsulyra emelkedhessék.

Vegyes tudósítások.

* A magyar miniszterium kinevezéséről semmi biztos hírek nincsenek. A „Wanderer“nek Pestről távirják, hogy az a hír, miszerint Lónyai és Ürményi is tagjai fog-nának lenni a miniszteriumnak, nem talál hitelre. Csak az új „Presse“ szól részletesebben s több állítólagos miniszterjelölt nevet közli. Szerinte miniszterelnök báró Sennyei, pénzügyi Lónyai, belügyi gr. Andrássy Gyula, vallás- és közoktatási b. Eötvös József, a király személye körüli Majláth; más versio szerint Majláth igazságügyi miniszter lenne s a király személye körüli állás Eszterházy Mórincnak jutna. E combinatio coalitionalis miniszteriumra mutatna, de ilyennek létesülését mi nem hisz-szük, a mint lapunk tegnapi számában erről bővebben nyilatkoztunk. Valószínűleg még tovább is várunk kell, hogy valami bizonyosat megtudjunk. Hiába, a várakoztatás nagyon szokásává vált a mai befolyásos köröknek.

* Baráthy Sándor ur és neje, de Rougé báróné tegnap városunkba megérkeztek, hogy itt, mint előre jeleztük, hangverseny adjanak. A hangverseny e héten fog megtartani, napja még nincs véglegesen elhatározva. Azon kitűnő magasztalások után, melyeket de Rougé asz-szony küls- és belföldi föllépéseiről a lapokban olvastunk, bizvást hisz-szük, hogy itteni hangversenye által nem mindennapi művészetét élvezetre nyujt alkalmat, mire a közönséget előre figyelmeztetjük.

* Bartsch tüzijáték-rendező, ki az aradiaknak is nem egy kellemes estét szerzett a kiserdőben, most Pes-ten nagy tetszésben részesül, s valamennyi ottani lap dí-cséréttel illeti ügyes és meglepő mutatványaiért. Ottan rendezett pyrotechnikai előadásai szépen jövedelmeztek, s ebbeli halálját lerovandó, a pesti városligt díszítésére 40 futó ösztántól adományozott.

* A népnevelés érdekében egy új egylet van alaku-lóban Marmarosban. Ezen egyletnek földadata volna a népnevelés emelése érdekében a népiszkolák minden

tekintetből támogatása és emelése. Szeptember 25-én e czéliből Szigeten a megyeház teremében értekezletet fo-gunk tartani. — Régióta forgatunk mi is ilyféle dolgokat agyunkban, mert, a mint már multkor mondottuk, me-gyénkben a magyar névelésügy a legszomorubb állapot-ban szynlödik, pedig, ha valahol, úgy itt kellene minden erőt és igyekezetet fölhasználni a népnevelés emelésére. Ne támaszkodjunk arra, hogy majd egyszer, rendes álla-potba jövén az ország, a kormány gondoskodik mind-ezekről. A legjobb kormány, ha akarná is, sem fog tehetni mindent; hanem marad különösen a népnevelés terén is sok teendője az egyesek hazafiuságának. A valódi haza-fiuság nem szavakban, hanem tettekben nyilvánul, s mire volna nagyobb szükségünk, mint népünk szellemi haladá-sát előmozdítani, emelni? Azért megynk népnevelési ügyét újlag ajánljuk honfitársaink figyelmébe. Nézetünk szerint ez úgy éppen nem esnék a tavaly megalakult „sza-badelvü alkotmányos párt“ hatáskörén kívül. Ragadják ez kezébe ezen ügyet. Különösen pedig nagyobb birtoko-saink tehetnék meg itt legsikeresebben a kezdeményezést. A megye, de a haza is elismeréssel venné, ha ő k tekintetben nyilatkoznának és tennének. Ohajtánók, ha e szavaink nem hangzanának el a pusztában!

* Császárné ő felsége a császári gyermekekkel s udvari családja fölvelé együtt mult vasárnap délelőtt 9 óra körül külön vonattal Pestről Bécsbe visszautazott. Ő felsége 3 negyed 9 órakor jelent meg a pályaudvarban, hol a bejáratnál a testvérvárosok főpolgármesterei által fogadtattott, majd az udvari terembe vonult, hol ő excja, báró Sennyeiné, több hölgy, mágnások, katonai s polgári méltóságok válogatott kört képezének. Ő felsége vagy 10 percig maradt a váróteremben. Innen a csarnokba ment, hol Rottenbiller főpolgármester halálját fejezé ki azon kegyért, hogy ő felsége a császári gyermekekkel a fővá-rost hosszabb tartózkodási helyül választani kegyeske-dett s kérte ő felségét, hogy a testvérvárosokat többször is szerencsésültesse magas látogatásával. Erre ő felsége magyarul válaszolt, szinte köszönetét fejezé ki azon szíves fogadásért, melyben itt részesült, valamint a loyalis és szíves ragaszkodás tapasztalt jeleiért. Harsogó éljenek között lépett a waggónba, hol az ablaknál megjelenvén, nyájasan üdvözölte a közönséget.

* Békés-Szent-Andrásról írják, hogy ott „földmü-velők népköre“ van alakuló félben, melynek már is 50 bejegyzett tagja van, és több lapot is hordat már. Sinka Albert földművelő pedig egy maga hordat 3 ma-gyar lapot. Az ottani olvasókör is szépen pártolja az íro-dalmat, hordatván 3 napi- és 5 heti lapot, a mi egy ily kis községtől igen is elég. — Az aradmegyei magyaraju lakosság is az által bizonyíthatná be legjobban valódi hazafiuságát, ha a magyar nyelv és irodalom pártolását és minél nagyobb mérvbeni terjesztését tűzné ki egyik leg-fontosabb földadatának, mert ez szolgálhat a nemzeti kérdé-s érdekünkbeni legkedvezőbb megoldásának leg-főbb eszközül.

* Az erdélyi fökormányzék értesítése szerint, a moldvaországi piatai kerületben nagy kiterjedésben uralgó keleti marhavész alkalmából az ezen országból ér-

kező szarvasmarhák behajtása, s az olvasztott fagygyú-n kívül minden nyers termékek behozatala, ugyszintén a szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertésekkel történhető minden forgalmi érintkezés a gyergyói vesztegállomáson betiltatott, s ezen tilalom a tölgyesi, gyimesi és ojtozi ál-lomáson betiltatott, s ezen tilalom a tölgyesi, gyimesi és ojtozi állomásokra is kiterjesztett. — A Magyarhonban uralgó keleti marhavész alkalmából az alsó-ausztriai cs. kir. helytartóság a szarvasmarhák Magyarországból behajtását további intézkedésig betiltotta, s elrendelte, hogy a vágómarhák behozatala csupán vaspályán, és pe-dig csakis Bécsben és Bécs-Ujhelyen e tekintetben kitű-zött kiszállási állomásokon eszközölhető.

* A „Pester Lloyd“-nak versenytársa készül. Mint a „P. N.“ értesül, „Uj Lloyd“ czim alatt Pesten német la-pot akarnak megindítani. A vállalkozó Zang lenne, a hirhedt bécsi „Presse“ magyarfaló tulajdonosa. A neve-zett ur — mondja a „Pesti Napló“ — nagyon csalódik, ha azt hiszi, hogy a mi Bécsben megy, az itt is lábra kap, s elég egy elterjedt lapnak a címét venni fel arra, hogy az új „gschäft“ itt is elterjedjen. Nálunk a czim mellé ember ek és elvek kellene, s a „Presse“ elveivel itt Zang ur bajosan boldogul.

* Katona Dienes, sátor-alja-ujhelyi piarista, az általa megnevesített indigo-csülleng magvait ingyen is osztogatja. Az indigo termesztése érdekében ő egy utasi-tást nyujtó könyvecskét adott ki, mely már második ki-adásban is megjelent. E könyvecskében mondja a fen-említett tisztelendő ur, hogy ha az indigo-csülleng ter-mesztése hazánkban is elterjed, nem csak ezüstünket nem fogják indigoért külföldre kihányani, hanem mivel égal-junk e növénynek különösen kedvez, vele előnyös keres-kedést is üzhetünk.

* (A vas korona.) Az Ausztria és Olaszország között folyó békealkudozásoknál a „vas korona“ Olaszor-szágnak visszaszolgáltatása is vita tárgyát képezi. E koronában, mely jelenleg a bécsi cs. kincstárban őriztetik, egy szög van, állítólag a Megváltó keresztjéből, s azért nevezetetik vas koronának, többi része azonban mind arany. E koronát, mely egyike a legrégebb eurpai fejedelmi koronáknak, már Albion király, az ismeretes longo-bard nemzeti hős, viselte. Theodolinde királynő e koronát mintegy 1300 év előtt Monzában (milanoi tartomány) letéttette, s számosan a leghíresebb fejedelmek közül tet-ték azt fejükre, nagy Károly, nagy Ottó, I. Napoleon és több mások. 1848-ban Radeoczky győzelmé alkalmával az Monzában maradt, s miután 1859-ben Garibaldi vare-sei győzelmé alkalmával Monza fenyegetve volt, a korona Bécsbe vitetetett.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről 1866. szept. 4-én.

5% Metalliques	62.90	Hitelintézet	150 10
Nemzeti kölcsön	68.60	Váltó Londonra	127 75
1860. évi kölcsön	81.10	Ezüst	126.-
Bankrészevény	730.-	Arany	6.06

Felelős szerkesztő: Környei János.

HIRDETÉSEK.

Hirdetés.

Magyarország kir. helytartója, nagyméltóságú báró Sennyei Pál ur 1866. évi júliushó 5-én 3950. eln. sz. a kibocsájtott magas leirataival, a közbiztonság és vagyonbiztonság megóvása tekintetéből, Arad sz. k. város területén elkövetendő rablás, rablógylökosság és gyujtoga-tás büntetése, ugy az ezen büntényekbeni büntársak, bünrészesek és orgazdak ellen sz. k. Arad városát illetőleg kebelében bíráskodó bü-nfenytörvényével 1866 ik évi július 5-től a rögtönítélő bíróság (sta-tarium) hatalmával további időre is felruházni méltóztatott.

Ezen magas intézkedés a rögtönbírószági szabályok 7-ik §-ának értelmében tudomásul azzal tétetik közhírré, hogy a rögtönítélő bíró-ság a fennálló rögtönbírószági szabályok értelmében fog eljárni.

Arad város tanácsától 1866 ik évi augusztus 1-én.

Weisz Károly, bünfenyítő törvénytörvényszéki elnök

Árverési hirdetés.

Magyar-Pécska mezőváros bizottmányának határozata folytán, következő községi javak haszonbérbe adatnak:

1-ör. A községet illető bormérési jog 1866. évi szeptember 29-től 1867. évi április 24-éig.

2-or. A városháza alatt lévő kisebb bolt hozzátartozandó raktár-al együtt 1866. évi november 1-től három évre.

3-or. A községi határban lévő 60 hold szántóföld 1866. évi okto-ber 1-től egy évre.

Mind a három tárgyra nézve az árverés folyó évi szeptember 16-án Magyar-Pécska mezővárosházánál délutáni 3 órakor fog eltar-tatni, a vállalkozni szándékozók az 1-sőre nézve 80 ft, a 2-ikra nézve 30 ft, a 3-ikra nézve pedig 35 ft bánompénzzel, a megjelölt helyre és időre illendően meghívatnak.

Az árverési feltételek addig is Magyar-Pécska mváros jegyzősé-génél megtekinthetők.

Kelt M.-Pécska mváros bizottmányának 1866. évi augusztus 26-án tartott üléséből.

A tövisgyházi pusztán Aradmegyében 310 hold-ból álló szántóföld és gyp bérbe adandó. Ér-tekezhetni Aradon Szentpétery Antal urnál a takarékpénztárban.

Árverési hirdetés.

Alfölrött által közhírré tétetik, misze-rint Aradmegye t. törvénytörvényszékének 439/1866. sz. a végzése folytán Frank Lajos felpe-nesnek 6000 frt tőke és járuléka követelése miatt alpercek Steiner Herman és neje Henriette ingatlanai u. m. a világiós tjk. 1522. sz. a. jegyzett 8951 ft 95 kr-ra becsült szőlő, ezen lévő 2515 ft 17 kr-ra becült kolnával, egy némely szőlőföld-estközökkel, mindenkor d. e. 9 órakor Román-Világos községházánál 1866. évi no-venberhó 16-ik napján becsáron fe-lül, vagy becsáron, mi ha meg nem ígértet-nék 1866. évi decemberhó 20-ik nap-ján becsáron alul is végrehajtási árveré-sen el fognak adatni.

Az árverési feltételek aluföröttál Gal-sán megtekinthetők. Kelt Galsán 1866. évi augusztushó 25. napján.

Sorbán István, m. esküdt.

Árverési hirdetés.

Alfölrött szolgabíróság részéről ezen-el közhírré tétetik, miszerint Arad sz. kir. város közönsége követeléseinek ki-el-gitéseül bírói zár alá vett 43 db ökor és 2 bívaj a f. évi szeptemberhó 14-én d. e. 10 órakor az aradi hetivásár alkalmával, a baromvársári helyiségben nyilvános árveré-s útján azonnali készpénz fizetés mellett el-árusíttatni fog.

Mire a venniszándékozók ezennel meg-hívatnak. Középponti szolgabíróság Aradon sep-temberhó 1-én 1866.

Somogyi Sándor, szolgabíró.

Árverési hirdetés.

Arad sz. kir. város sommás bírósága részéről f. évi 3284. sz. a. hozott végzés-folytán közhírré tétetik, miszerint Dengl József részére, Zivkovics Manojla és neje Roza aradi lakosok alperesektől 121 ft 21 kr. tőke és járuléka erejéig bíróság lefo-galt és megbecsült különféle ingóságok f. évi szeptember 17-én d. u. 3 órakor Sarkad elővárosban trombitautcai 21. sz. a. házban árverés útján kész pénz fizetés-mellett el fognak adatni. Kelt Aradon sep-tember 3-án 1866.

Kerner Ferencz, t. tanácsnok, m. kiküldött végrehajtó bíró.

Hirdetmény.

A pankotai cs. k. adóhivatal részéről közhírré tétetik, hogy mël-tóságos cs. k. kamarás Marczibányi Lőrincz ur nádasi birtokából le-zárolt vagyonok közül f. é. szeptember 13. s 14. nap,ain Nádason közárverésen haszonbérbe fognak adatni.

1. A nádasi urad. korcsmáltási jog.
2. Három vízi patakmalom.
3. Több rendü szántó földrész darabok öszvesen 60 1/2 hold, wind-nyája három évre.
4. 150 drb számos sertés makkoltatása tíz hétre.

A bérleti szándékozók az árverési feltételeket hivatalos órákban a galsai fő- s ágrisi szolgabírói hivataloknál, valamint Nádas közsé-gi elöljáróinál és Török János zárgondnoknál Muszkán, ugy ezen adóhi-vatalnál betekínthetik. Pankotán, szeptember 1-én 1866.

ÁRVERÉS.

Az iltyói uradalomban Iltyó, Tok és Szelistye községek erdeiben létező, 1000 számos sertésre becsült idei makktermés folyó évi sep-temberhó 9-ik napján az iltyói községházánál nyilvános árverésen el-adatik. Bérleti kívánók az árverés tárgyát helyszínen is megtekinthe-tik, s az árverésre bánatpénzzel megjelenni kéretnek. Iltyón augusztus 30. 1866.

Hitter Ferencz, zárgondnok.

FELHÍVÁS.

Jöllehet a város területén ekkoráig semminemü járvány betegség sem észleltetett, mindazon által orvosrendőri tekintetből hivatalosan felhívatnak a háztulajdonosok, kutjaikat, udvaraikat s emésztő gö-dreiket rendesen tisztíttatni, az árnyékszékeket pedig vasgáliczolya-dék által megfertőtlenítettetni, ez utóbbi akként történik, miszerint az árnyékszékekre minden ötöd napon egy akó vizben felolvasztott 6 ft vasgálicz öntetik. Ezen rendszabályok pontos teljesítését e czéliből ki-nevezett városi küldöttség fogja ellenőrizni, s az elmulasztott tisztasá-got rendőri kényszer által foganatosítani. Arad, szeptemberhó 1-én 1866.

Papp János, h. főkapitány.

Darányi János, városi főorvos.